

**Результати обговорення
ОПП Історія другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 032 Історія та археологія
зі стейкхолдерами**

<i>Прізвище, ім'я стейкхолдера</i>	<i>Посада</i>	<i>Зміст зауваження/пропозиції</i>	<i>Форма обговорення проекту</i>	<i>Відповідь на пропозицію</i>
Войтович Олександр Валерійович	Заступник директора Державного архіву Хмельницької області	Покращити практичну складову опрацювання архівних джерел, покращити цифрову грамотність, ознайомити студентів із прийомами оцифрування документів, оскільки нині ця складова є пріоритетною у роботі архівів	Спільна зустріч	Вдячний за пропозицію і за те, що працівники архіву завжди радо вітають у своїх стінах викладачів і студентів. Пропозиції будуть враховані у ході щорічного оновлення робочих програм навчальних дисциплін «Студіювання історичних джерел», «Цифрові інструменти і технології в історичних та археологічних дослідженнях»
Решетченко Дмитро Володимирович	заступник Виконавчого директора з проектної роботи, член Дирекції Українського культурного фонду Дмитро Решетченко (м. Київ)	УКФ нині значну увагу приділяє підвищенню професійних компетенцій проектних менеджерів, що працюють у сфері культури та мистецтва. Важливо студентам знайти, що таке проект, інструменти планування проекту, як здійснюється розподіл ролей у команді до формування кошторису та управління ризиками. Тому пропоную запровадити дисципліну «Грантовий менеджмент»	Спільна зустріч	Дякую за пропозицію, яку буде враховано під час оновлення освітніх компонентів загальної підготовки освітньої програми
Чуткий Андрій Іванович	доктор історичних наук, професор, професор кафедри давньої та нової історії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка	Варто звернути увагу на термінологію контрольних заходів і вживати термін «іспит» замість «екзамен». По можливості збільшити кількість годин на вивчення іноземної мови.	Спільна зустріч	Дякую за пропозицію. Щодо термінології, то «іспит» і «екзамен» є синонімами, точніше, дублетами. Тобто слова, що нічим не відрізняються одне від одного. Хоча, погоджуємося, що частіше вживане в сучасній літературній мові слово «іспит». На

				іноземну мову, яка вивчається упродовж 2 семестрів, відведено 4 кредити. Зважаючи на те, що магістерська програма має протяжність у три семестри і обмежену кількість кредитів, вважаємо, що наявної кількості кредитів достатньо
Калуцький Сергій Сергійович	кандидат історичних наук, завідувач науково-експозиційного відділу Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника	В останні роки експозиції історичного музею-заповідника значно поповнилися новими артефактами. У пропонуваній освітній програмі більша увага приділяється вивченню писемних і археологічних джерел. Натомість зображальні і речові джерела вивчаються недостатньо. Варто більше уваги приділяти методології дослідження	Спільна зустріч	Дякую за пропозицію. Робоча програма навчальної дисципліни «Студіювання історичних джерел» містить теми «Методика опрацювання речових джерел», «Методика опрацювання зображальних джерел». У новому 2024-2025 н.р. заняття із цих тем буде проведено у музею-заповіднику, до яких буде залучено співробітників цього закладу. Щодо другої пропозиції, то студенти вивчають дисципліну «Теорія і методологія історії» обсягом 4,5 кред., а тому збільшувати її обсяг не доцільно.
Пагор Валентин Віталійович	кандидат історичних наук, науковий співробітник НІАЗ «Кам'янець»	В Україні не вистачає спеціалістів із пам'яткоохоронної діяльності, які б могли б кваліфіковано скласти паспорт на пам'ятку архітектури, досконало знати нормативну базу тощо	Спільна зустріч	Дякуємо за міркування. Студенти освітнього ступеня «бакалавр» вивчають навчальну дисципліну «Пам'яткознавство». Щодо студентів-магістрів, то вони студіюють такі дисципліни як «Історична експертиза: сучасні підходи і методи», «Історична пам'ять як наукова та суспільна сфера», у яких прослідковуються окреслені проблеми. Сама пам'яткоохоронна діяльність не є предметною областю ОП

Матвєєв Андрій Юрійович	кандидат історичних наук, доцент, віце-президент Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту	Програма складена професійно. Дозволю запропонувати ще один ЗК: Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Спільна зустріч	Дякуємо за позитивний відгук. Щодо ЗК «Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел», то вона перекликається із ЗК 07 і СК 01.
Криськов Андрій Анатолійович	завідувач кафедри інформаційної діяльності та соціальних наук Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, доктор історичних наук, професор	Відгук позитивний. Зауважень немає	Спільна зустріч	Дякуємо за відгук
Маркова Світлана Василівна	доктор історичних наук, професор Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту	Відгук позитивний. Підтримую пропозицію щодо необхідності запровадження дисципліни «Грантовий менеджмент»	Спільна зустріч	Дякую за пропозицію
Радзивілл Олена Анатоліївна	заступник директора Малієвецького історико-культурного музею	Відгук позитивний. Зауважень немає	Спільна зустріч	Дякуємо за відгук
Жмудовський Андрій Валентинович	студент	Не вистачає археологічних дисциплін, практичних знань із цієї галузі. Можна було б ввести археологію окремих періодів давньої історії	Спільна зустріч	Дякую за пропозицію. Освітня програма містить дисципліну «Актуальні проблеми археологічних досліджень», «Цифрові інструменти і технології в історичних та археологічних дослідженнях». Кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін буде запропоновано розглянути це питання під час формування вибіркових освітніх компонентів. Крім того, здобувачі вищої освіти магістерського рівня мають можливість із

				каталогу вибіркових дисциплін обирати дисципліни археологічного циклу, які вивчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти
Хоміч Богдан Олександрович	студент	оптимізувати перелік навчальних дисциплін шляхом збільшення кількості дисциплін практичного характеру за рахунок деяких вибіркових дисциплін	Спільна зустріч	Щодо дисциплін практичного характеру, то в освітній програмі є дисципліни, зміст яких значною мірою пов'язаний із практичною складовою. Крім того, здобувачі вищої освіти проходять дві практики – виробничу науково-дослідну практику в архіві, виробничу педагогічну асистентську практику.
Сльозкін Максим Олександрович	аспірант історичного факультету, молодший науковий співробітник Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника, випускник ОП	Відгук позитивний. Цілком задоволений рівнем викладання. Не погоджуюся із студентами, які заявляють, що обмаль дисциплін археологічного циклу. ОП містить дисципліну «Актуальні проблеми археологічних досліджень», у ході вивчення якої можна з'ясувати низку питань, що цікавлять здобувачів	Спільна зустріч	Дякую за відгук
Кушнір Артур Миколайович	студент	потрібно посилити практичну складову, наприклад, залучати студентську молодь до опрацювання археологічних джерел	Засідання кафедри історії України, 17 жовтня 2023 р.	Дякую за пропозицію. Щодо залучення студентів до опрацювання археологічних джерел, то це питання буде адресоване кафедрі археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін. Щодо дисциплін практичного характеру, то в освітній програмі є дисципліни, зміст яких значною мірою пов'язаний із практичною складовою («Методика викладання

				історичних дисциплін в закладах вищої освіти», «Студіювання історичних джерел», «Цифрові інструменти і технології в історичних та археологічних дослідженнях», «Історична експертиза: сучасні підходи і методи»). Крім того, здобувачі вищої освіти проходять дві практики – виробничу науково-дослідну практику в архіві, виробничу педагогічну асистентську практику.
Злотін Юрій Олександрович	студент	Висловив побажання вивчати палеографію, збільшити кількість археологічних дисциплін, причому їх структурувати і послідовно вивчати періоди палеоліту, мезоліту, неоліту, раннього залізного віку.	Засідання кафедри історії України, 17 жовтня 2023 р.	Щодо дисциплін, пов'язаних з археологією, то освітня програма містить такі дисципліни як «Актуальні проблеми археологічних досліджень», «Цифрові інструменти і технології в історичних та археологічних дослідженнях». Крім того, значна частина дисциплін з археології викладається на бакалавраті. Тематику з нумізматики, яку здобувачі пропонують внести у перелік бажаних освітніх дисциплін, вивчалися у контексті дисципліни «Спеціальні історичні дисципліни» на бакалаврському рівні і включені у структуру дисципліни «Історична експертиза: сучасні підходи і методи» (магістерський рівень). Щодо палеографії, то ця дисципліна забезпечується кафедрою всесвітньої історії і викладається на II курсі бакалаврату (спеціальність «Історія та археологія»). Зважаючи на те, що

				освітня програма має історичне спрямування, тому акцент робиться на відповідних освітніх компонентах (професійної підготовки), а також компонентах загальної підготовки, які передбачені державним стандартом.
Студент		Запровадити археологію різних регіонів, періодів (наприклад, археологію Європи, археологію кам'яного віку)	Анкетування	Освітня програма містить такі дисципліни як «Актуальні проблеми археологічних досліджень», «Цифрові інструменти і технології в історичних та археологічних дослідженнях». Крім того, значна частина дисциплін з археології викладається на бакалавраті.
Студент		Запровадити палеографію, нумізматику	Анкетування	Теми з нумізматики, вивчалися у контексті дисципліни «Спеціальні історичні дисципліни» на бакалаврському рівні і включені у структуру дисципліни «Історична експертиза: сучасні підходи і методи» (магістерський рівень). Щодо палеографії, то ця дисципліна забезпечується кафедрою всесвітньої історії і викладається на II курсі бакалаврату (спеціальність «Історія та археологія»).
Студент		Запровадити навчальну дисципліну «Спецслужби у міжнародних відносинах»	Анкетування	Пропозиція цікава, але вона не стосується предметної області пропонованого проекту.
Роботодавець		Доцільно ввести таку дисципліну як «Війни росії проти України».	Анкетування	Одним із вибірових освітніх компонентів є дисципліна «Історія українсько-російських відносин», у контексті якої буде враховано пропозицію
Роботодавець		Посилити вивчення іноземних мов та методи колаборації зі	Анкетування	Дякую за пропозицію. На іноземну мову, яка вивчається упродовж 2

		штучним інтелектом		семестрів, відведено 4 кредити, що є достатньо. Щодо «Методів колаборації зі штучним інтелектом», то ця складова буде врахована у контексті вивчення дисципліни «Цифрові інструменти і технології в історичних та археологічних дослідженнях»
Роботодавець		Доцільно ввести дисципліну «Історичне краєзнавство»	Анкетування	Дякую за пропозицію, яка буде врахована під час формування вибіркового освітніх компонентів
Роботодавець		Доцільно ввести дисципліну «Український аграризм»	Анкетування	Дякую за пропозицію, яка буде врахована під час формування вибіркового освітніх компонентів
Роботодавець		Доцільно ввести другу іноземну мову (німецька, французька)	Анкетування	Пропозиція цікава і актуальна, особливо в умовах сьогодення, коли Україна інтегрується в європейське співтовариство. Нині здобувачі вивчають або англійську, або німецьку мову. Щодо французької мови ця пропозиція у перспективі буде розглянута
Роботодавець		Варто було б ввести актуальну дисципліну «Вивчення законодавства у сфері пам'яткоохоронної діяльності, музейної справи, збереження археологічної спадщини»	Анкетування	Дякую за пропозицію. На першому (бакалаврському) рівні здобувачі вищої освіти вивчали дисципліни «Пам'яткознавство», «Музеєзнавство», де ці питання вивчалися
Роботодавець		Варто було б ввести дисципліну «Цифрова грамотність»	Анкетування	Дякую за пропозицію. Студенти вивчають дисципліну «Цифрові інструменти і технології в історичних та археологічних дослідженнях»
Роботодавець		Варто було б ввести дисципліну «Архівознавство»	Анкетування	Дякую за пропозицію. На першому (бакалаврському) рівні здобувачі вищої освіти вивчали дисципліну

				«Архівознавство»
Роботодавець		Варто було б ввести дисципліну «Пам'яткознавство»	Анкетування	Дякую за пропозицію. На першому (бакалаврському) рівні здобувачі вищої освіти вивчали дисципліну «Пам'яткознавство»
Роботодавець		Варто було б ввести дисципліну «Етнографія»	Анкетування	Пропозиція цікава, але вона не стосується предметної області пропонованого проекту
Роботодавець		Варто було б ввести дисципліну «Історія науки і техніки»	Анкетування	Дякую за пропозицію. На першому (бакалаврському) рівні здобувачі вищої освіти вивчали дисципліну «Історія науки і техніки» як вибірковий вибіркових освітній компонент